نظر

چند نکته ساده در مدیریت پسماند خانگی

مهدی نعمتی*

● با مصرف موادغذایی مورد نیاز در زندگی روزانه، مقداری پسماند در منزل تولید می‌شود که برای مدیریت صحیح این پسماندها دو کیسه زباله مخصوص پسماندهای خشک و تر در نظر گرفته شده است که در آشپزخانه یا مکان مناسب در منزل قرار داده می‌شود تا پس از استفاده از مواد مصرفی مورد نیاز پسماندهای تولیدشده به‌صورت صحیح و هدفمند دور ریخته شود. بهتر است پسماندهای خانگی را به‌عنوان مواد مزاحم، چندش‌آور و آلوده‌کننده نشناسیم و ذهنیتمان را نسبت به آن عوض کنیم. بسیاری از پسماندها قابلیت استفاده مجدد را دارند و می‌توانند مفید باشند و این روش‌های ناصحیح دورریختن پسماندهاست که آنها را به مواد آلوده‌کننده و چندش‌آور تبدیل می‌کند. اگر پسماندهای خانگی به روش‌های صحیح در منزل جمع‌آوری شود تا چندروز می‌تواند ماندگاری داشته باشد و آلودگی تولید نکند.

ابتدا سعی کنیم تا جایی که امکان دارد حجم پسماند را کاهش داده و به‌صورت فشرده‌شده در کیسه‌های مخصوص پسماند بریزیم. کم‌حجم‌سازی پسماند کمک می‌کند فضای کمتری از کیسه‌های زباله پر شود و در زمان جمع‌آوری و دفع پسماند در تناژ بالا حجم کمتری اشغال شود. با چند حرکت ساده می‌توانیم حجم زباله را کم کنیم. به‌عنوان مثال در تابستان و اوایل پاییز تنوع و مصرف میوه‌جات و صیفی‌جات بسیار زیاد است و صیفی‌جات از جمله میوه‌های پرمصرف هستند. بعد از خوردن یک هندوانه حجم قابل‌ملاحظه پسماند از پوسته‌های آن تولید می‌شود که با چند برش ساده چاقو می‌توان آن را تکه‌تکه کرد تا حجم آن کاسته شود و همچنین در مورد پسماندهای خشک هم می‌توان جعبه‌ها و بسته‌بندی مواد مصرفی را که معمولا از جنس کارتن یا مواد پلیمری هستند با فشار انگشت دست فشرده یا برش داد تا از حجم آن کاسته شود.

حجم قابل‌ملاحظه بعضی از پسماندها از آب تشکیل شده است و زمانی که دور ریخته می‌شوند، در اثر جمع‌شدن پسماندها روی هم و تحت فشاربودن تولید شیرابه می‌کند. شیرابه‌هایی که حاصل مایعات نشرشده از پسماندهای مختلف است، در انتهای کیسه‌های زباله جمع شده و در اثر تجمع و ماندگاری به مایعی خطرناک و بیماری‌زا تبدیل می‌شود و در صورت نشر شیرابه در مکان نگهداری، در زمان جمع‌آوری و مراحل دفع می‌تواند برای بهداشت فردی و محیط‌زیست شهری شهروندان خطرساز باشد. پس بهتر است زمانی که پسماندها را در منزل جمع‌آوری می‌کنیم، در کنار کاهش حجم پسماند، رطوبت آن هم گرفته شود و همچنین در زمان ریختن پسماندها در کیسه‌های زباله از ریختن مایعات به داخل کیسه‌های زباله خودداری کنیم. در هنگام ریختن پسماندهای خشک در کیسه‌های مخصوص می‌توان براساس مواد به‌کاررفته در نوع پسماند آن را جداسازی کرد و در کیسه‌های مرتبط با آن نوع پسماند قرار داد. بهتر است پسماندهای پلاستیکی، شیشه‌ای، مقوایی و فلزی را جداسازی کنیم تا به فرایند بازیافت آنها کمک کنیم. کیسه‌های زباله باید به اندازه مناسب پر شود که در زمان جابه‌جایی در اثر وزن زیاد پاره نشده و در محیط مناسب در منزل نگهداری شود. در زمان تحویل پسماند، در کیسه‌ها را بسته و برای جمع‌آوری کیسه‌ها را خارج از منزل برده و در جلو درِ منازل مسکونی یا مکان‌های مشخص‌شده قرار دهید.

*کارشناس مدیریت پسماند

توران ولیمراد، دبیر ائتلاف اسلامی زنان:

«قانون خروج زن از کشور با اجازه شوهر» می‌تواند اصلاح شود

فاطمه جمال‌پور

با وجود امضانکردن درخواست تغییر قانون برای خروج زنان از کشور، می‌گوید جایی برای عدم اجازه برای خروج از کشور و عدم رضایت مرد نمی‌ماند. از تجربه سال ۸۶ و تغییر قانون سهم ارث به نفع زنان یاد می‌کند. ولیمراد تأکید می‌کند معاونت زنان باید در زمینه تغییر قانون پیش‌قدم باشد و لایحه بدهد. انتقاداتی هم نسبت به عملکرد معاونت زنان دارد. «شرق» تلاش دارد تا نگاه مخالفان، موافقان، علما، دانشگاهیان، فعالان زنان و... را درباره مسئله نیاز یا عدم‌نیاز به کسب اجازه زن از شوهر برای خروج از کشور را در خلال مصاحبه‌هایی منتشر کند. این دومین مصاحبه از این سلسله مصاحبه‌ها را با توران ولیمراد، فعال زنان، عضو شورای مرکزی و مسئول کمیته تحقیقات و مطالعات جامعه زینب، عضو و دبیر ائتلاف اسلامی زنان در ادامه می‌خوانید:

مبنای قانون اخذ اجازه از شوهر برای خروج از کشور چیست؟

این موضوع از دو جنبه قابل‌بحث است: یکی به‌لحاظ محتوایی است و دیگر مسیری که اخیرا در این ارتباط طی شده که به اینجا رسیده است. به‌لحاظ محتوایی ریشه فقهی این قانون، این‌طور که می‌گویند، براساس اجماع است؛ یعنی چنین بحثی که اجازه خروج زن به این شکل دست مرد باشد، براساس نص نیست، حتی در بحث خروج از خانه و این یعنی قانون فعلی می‌تواند اصلاح شود.

بیشتر توضیح می‌دهید؟

در رابطه زن و شوهری، نفقه را در مقابل تمکین داریم. تمکین هم تمکین خاص است. اگر تمکین انجام نشود، مجازاتش قطع نفقه است. نمی‌توان مجازات دیگری را هم اضافه کرد. این حد آخر است اگر بخواهیم در نظر بگیریم. بنابر اینجایی برای عدم اجازه برای خروج از کشور و عدم رضایت مرد نمی‌ماند.

مخالفان درحال‌حاضر بر دو نکته تکیه می‌کنند: یکی غیرشرعی‌بودن تغییر قانون است و دیگری نامناسب‌بودن با شرایط فعلی است. نظر شما درباره این مخالفت‌ها چیست؟

تاآنجاکه من دیده‌ام درحال‌حاضر اخذ اجازه از شوهر برای خروج از کشور براساس اجماع است، نه آیات قرآن. مقام معظم رهبری هم در نظراتشان فرموده‌اند: «نمی‌خواهم بگویم همه آنچه که در فقه ما در مورد احکام مربوط به زنان مطرح شده است، حتما سخن آخر است؛ نه، ممکن است با یک تحقیقی در یک زمینه‌ای که به وسیله فقیه ماهر و مسلطی انجام بگیرد، فلان حکم فقهی که امروز در مورد زن وجود دارد، دچار تغییر شود» (۱۳ تیر ۱۳۸۶). این فرمایش را در ارتباط با موضوع سهم ارث زن در مقام همسری که تقاضای اصلاح آن را داشتیم فرمودند. تا آن‌موقع طبق قانون، زن فقط از هوایی، یعنی ابنیه و اشجار، ارث می‌برد و ما در پی اصلاح آن بودیم که زن از کل ماترک ارث ببرد. از احزاب زنان اصولگرا به‌عنوان تشکل‌های مدنی پیشنهادمان را برای پنج مرکز، ازجمله مقام معظم رهبری، مجلس، مجمع تشخیص مصلحت نظام، جامعه مدرسین و روحانیت مبارز ارسال کردیم. وقتی طرح به صحن مجلس آمد از قم با آن مخالفت شد که ارجاع داده شد به همان نظر رهبری و بر همان اساس قانون در مجلس، مصوب و اصلاح شد.

در بستر اجرا که باعث شد اصلاح قانونِ موردسؤال با مشکل روبه‌رو شود، مسیری است که رفته شده. ما نهادهای متولی داریم که موظف به رفع مشکلات زنان و اصلاح قوانین هستند. عالی‌ترین آنها معاونت امور زنان ریاست‌جمهوری است، به اضافه مراکز دیگری مثل کمیته زنان مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای فرهنگی اجتماعی و مجلس. معاونت امور زنان باید قدم اول را بردارد؛ زیرا امکانات دولتی را در اختیار دارد. اشکال اساسی متوجه معاونت امور زنان مجلس است؛ چراکه به وظیفه خود، که اقدام‌های اساسی در جهت اصلاح قوانین و انجام فعالیت و مدیریت برای به‌نتیجه‌رساندن آنهاست، عمل نکرده و این مطالبه در مسیر دیگری شکل گرفته است. بعد از جمع‌آوری امضاها معاونت گفته است که برای اصلاح قانون اقدام می‌کند که این حرکت مثل زدن شیپور از دهانه گشاد آن است. اگر به اصلاح قانون نیاز هست که هست؛ و طبیعی است که موانعی وجود داشته باشد، راهش انجام کار تخصصی، به جریان انداختن در مسیر تصویب، گرفتن مصوبه دولت، همراه‌کردن سایر نیروهای حوزه زنان در بدنه سیستم و همین‌طور تشکل‌ها و نهادهای مدنی است. مسیر عکس جواب نمی‌دهد.

معاون زنان باید ابتدا، کارِ کارشناسی قوی انجام دهد، چه درباره این قانون و چه قانون‌های دیگری که باید اصلاح شوند، سراغ صاحب‌نظران و نخبگان و علما بروند. لایحه کارشناسی‌شده با جلب نظرات موافق و حمایت‌ها، با توجه به همه نظرات، با مدیریت پیش رود، لابی‌ها انجام شود، نظرات مثبت گرفته شود، سپس آنها مدیریت شده و نیروهای مدنی به‌کار گرفته شوند. این‌طور حتی اگر به نتیجه نرسد از مسیر درست به جریان افتاده، به جامعه معرفی شده و راهش را پیدا خواهد کرد.

معاون زنان باید ابتدا، کارِ کارشناسی قوی انجام دهد، چه درباره این قانون و چه قانون‌های دیگری که باید اصلاح شوند، سراغ صاحب‌نظران و نخبگان و علما بروند. لایحه کارشناسی‌شده با جلب نظرات موافق و حمایت‌ها، با توجه به همه نظرات، با مدیریت پیش رود، لابی‌ها انجام شود، نظرات مثبت گرفته شود، سپس آنها مدیریت شده و نیروهای مدنی به‌کار گرفته شوند

امیدی به نتیجه رسیدن این مطالبه دارید؟ از چه مسیری توصیه به امتدادش می‌کنید؟

معاون زنان باید پیش‌قدم می‌شد تا مبنا و چارچوب‌ها معلوم باشد. حرکتی که سرش آن طرف باشد و رسانه‌های بیگانه و تشکل‌هایی که از آن طرف حمایت می‌شوند، خط بدهند بعد اینجا مسئولان همراه شوند، به نتیجه نمی‌رسد. نخبگان و جریان‌های فکری مختلف، علما و سایر جریان‌ها، دیدگاه‌ها و نظرات خود را دارند؛ پس نمی‌شود با منهاکردن آن، توقع به‌نتیجه‌رسیدن را داشت. مسیر دستیابی به مطالبات زنان از مسیر همراهی و همگرایی و تعامل نیروهای داخل نظام می‌گذرد. مطالبات زنان برای رسیدن به نتیجه باید غیرسیاسی، صنفی و فراجناحی دیده شوند تا هدف‌گذاری رفع مشکلات زنان باشد، نه بهره‌برداری‌های سیاسی و تقابل با نظام اسلامی. با شلوغ‌کاری و جوسازی وضع همین می‌شود. با همین توضیح، با وجود اینکه موافق اصلاح این قانون بوده و هستم، پای کمپین را امضا نکردم؛ چراکه مسیر را صحیح ندیدم. معاونت زنان ریاست‌جمهوری است که موظف به طرح، پیگیری و مدیریت مطالبات زنان تا به‌نتیجه‌رسیدن است، نه اینکه بعد از ایجاد موج‌ها بگوید پیگیری می‌کنیم که این کار، فرصت‌سوزی و سخت‌کردن کار است.

درحال‌حاضر برای اصلاح قانون باید چه کار کرد؟

یکی از عوامل آسیب‌زننده به خانواده‌ها و هویت زنان و دختران، تک‌بُعدی دیدن موضوعات و عدم جامع‌نگری بوده است که تاکنون بوده و باعث عدم تعادل و توازن و هماهنگی شده است. دیدن مسائل به‌صورت تک‌بُعدی و تک‌محوری و ندیدن ارتباط موضوعات با یکدیگر خودش آسیب‌زننده است. خانواده مطلوب قرار است چگونه باشد و نقش و جایگاه زن و مرد در آن خانواده چیست. با توجه به تغییراتی که هم سیستم کرده و هم تغییر شرایط و خود زنان، تا بگوییم چه موضوعی در کدام جهت باید اصلاح شود؟ در جهت دستیابی به این تعریف از زن و خانواده در تمام این سه دهه همه نهادهایی که به نام زنان پست گرفته‌اند، کوتاهی کرده‌اند. این موضوع خروج زنان از کشور یک حلقه از کل حلقه‌های مربوط به خانواده است که به دیگر حلقه‌ها وصل می‌شود. وقتی زن حق طلاق ندارد، می‌خواهند اجازه خروج از کشور داشته باشد؟ جایگاه زن در خانواده در قوانین موجود مورد پذیرش زنان نیست؛ چراکه متناسب با شرایط امروز، آنها و واقعیت‌های جامعه و مطالبات موجود نیست و این خود آسیب‌های زیادی به خانواده زده است. این مجموعه با هم یک کلاف سردرگم و آشفته است و نکته این است که پاسخ‌گویی به مطالبات زنان، مقام مسئولِ پیگیر ندارد. نیاز به سیاست واحد، برنامه در جهت رفع مشکلات زنان و اصلاح قوانین و رفع خلأهای قانونی داریم که کلا در این بخش متولی و پاسخ‌گو ندارند. در تمام این سال‌ها همه جریان‌هایی که قدرت یافته‌اند زنان را با هدف بهره‌برداری سیاسی، توان‌افزایی سیاسی و جذب بدنه اجتماعی با طرح نام زنان دنبال کرده‌اند؛ درحالی‌که نیاز به نگاهی فراجناحی به موضوع زنان و کار غیرسیاسی داریم.

باید همه زنان از جریان‌های مختلف یک‌بار حداقل تمرین کنند و آن تعیین یک چارچوب مشترک و موضوع کار مشترک و همگرایی و همکاری و تعاون است. تازمانی‌که زنان با فرمول و چارچوب و دایره سیاسی مردانه بازی کنند، همچنان‌که تاکنون بوده است، نتیجه همین است که تاکنون بوده و همین الان هم دچارش هستیم. آنچه تاکنون گرفتارش بوده‌ایم، انحصارطلبی مردانه قدرت و بازی با موضوع زنان با اهداف سیاسی بوده است و جریان‌های قدرت، عملکردشان در ارتباط با زنان با نگرش و عملکرد واحد انجام گرفته و آن، ندیدن زنان و فقط بهره‌برداری از آنان است. شکستن این روند، شجاعت، مدیریت و از آن بالاتر، هدف‌گذاری می‌خواهد. درانداختن طرحی نو و روالی نو می‌خواهد که همان همگرایی و عملکرد فراجناحی است.

مشکلات و خلأهای زیادی داریم که باید رفع و قوانینی داریم که باید اصلاح شوند. تا وقتی معاونت به‌طور جدی با هدف‌گذاری رفع مشکلات زنان، وارد عمل نشود و سایر مراکز را با خود همراه نکند، وضع همین است. اگر اقدام در مسیر درست خود قرار نگیرد، به جای به‌نتیجه‌رسیدن به تقابل می‌رسند که تاکنون همین بوده؛ یعنی حذف توانایی‌های زنان به نام زنان توسط جریان‌های قدرت و بازی در زمینی که آقایان تعیین کرده‌اند. یک جناح می‌گوید خانواده از دست می‌رود و اجازه زن دست مرد است یک جناح دیگر هم حرف‌های دیگری می‌زند که در جهت به‌نتیجه‌رسیدن آنها، اقدامی اساسی به‌گونه‌ای‌که بتواند به نتیجه برسد، انجام نمی‌شود. با این موضع‌گیری‌ها ما در این سال‌ها فرصت‌های زیاد و نیروهایی را از دست داده‌ایم و هنوز هم متأسفانه این روند ادامه دارد. آنچه در سال‌های اخیر گفته می‌شود حتی گفتمان هم نیست؛ چراکه اساس معرفتی آنها معلوم نیست. این‌ها فضاسازی برای انتخابات مجلس است؛ اما ما نیازی به اقدامات با غیرهدف سیاسی و فراجناحی در ارتباط با مسائل زنان داریم و تا زمانی که این اتفاق نیفتد، مطالبات زنان به نتیجه نمی‌رسد.

نگاه

نگاهی به وضعیت بارندگی و شرایط خشک‌سالی
بحران کم‌آبی را جدی بگیریم

شاهرخ فاتح*

● زندگی انسان در طول تاریخ با خطرهای زیادی روبه‌رو بوده است؛ به‌طوری که افزون بر جنگ، بیماری و...، بلایای طبیعی مانند سیل، زلزله و خشک‌سالی، همواره زندگی انسان را به چالش‌های بزرگ دچار کرده است. به‌دنبال مصرف بی‌رویه سوخت‌های فسیلی، کره زمین گرم‌تر شده است. از این‌رو، مقدار آبی که در اختیار انسان قرار می‌گیرد، روزبه‌روز کمتروکمتر می‌شود. از سوی دیگر، افزایش جمعیت مصرف‌کننده آب، مسئله‌ای است که این شرایط را سخت‌تر می‌کند که این امر زندگی انسان و دیگر موجودات کره زمین را با بحرانی بزرگ روبه‌رو می‌کند. خاورمیانه از نظر اقلیمی در بخش خشک و نیمه‌خشک جهان واقع شده است. از این‌رو، در این منطقه محیط طبیعی بسیار شکننده بوده و با کوچک‌ترین تغییری بحران زیست‌محیطی رخ می‌دهد. ناهماهنگی انسان با طبیعت و بهره‌برداری بیش از نیاز، روزبه‌روز طبیعت و محیط پیرامون را با مشکلات ناگوارتری روبه‌رو کرده و به بستر امن زندگی بشری و دیگر موجودات زنده آسیب وارد می‌آورد.

خشک‌سالی در ایران

دغدغه آب در ایران، به هزاران سال قبل بازمی‌گردد. گفته شده از دوره هخامنشیان کتیبه‌ای منسوب به داریوش اول موجود است که از پیامی با این مضمون برخوردار است: «خدایا ایران را از خشک‌سالی و ایرانی را از دروغ حفظ بفرما»؛ بنابراین دوهزارو ۵۰۰ سال پیش هم مردم ایران پدیده خشک‌سالی را لمس می‌کردند چون اصولا کشور ما در منطقه‌ای واقع شده که دارای اقلیمی خشک و نیمه‌خشک است. در سال‌های اخیر همگام با افزایش جمعیت، بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آب منجر به کاهش سرانه آب موجود شده است. در ۵۰ سال قبل که جمعیت کشور ۱۹ میلیون نفر بود میزان سرانه آب حدود هفت هزار مترمکعب در سال بود در حالی که امروز با افزون بر ۷۵ میلیون نفر سکنه، میزان سرانه آب به کمتر از هزارو ۹۰۰ مترمکعب در سال رسیده است. کمبود آب و خشک‌سالی از بزرگ‌ترین چالش‌هایی است که توسعه کشور در حال و آینده با آن روبه‌رو خواهد بود. فقط در بخش کشاورزی کشور به‌نظر می‌رسد اگر اقداماتی برای برقراری الگوهای مناسب کشت، افزایش راندمان آبیاری، کاهش ضایعات پس از برداشت محصول، مدیریت مناسب اراضی، اتخاذ استراتژی مناسب برای مدیریت آب و آمادگی برای کاهش اثرات خشک‌سالی و اتخاذ راهکارهای سازگاری با این پدیده صورت نگیرد، ظرفیت‌های فعلی آب و زمین در کشور برای تأمین نیازهای غذایی آن در آینده با مشکل مواجه خواهد بود. مطالعات موجود نشان می‌دهند در گذشته برخی خشک‌سالی‌ها به‌طور محدود و بعضا گسترده، کشور را با شدت‌های متفاوت دربر گرفته و باعث بروز خسارت‌های فراوان به محصولات کشاورزی و دامی مناطق روستایی شده و مهاجرت دسته‌جمعی روستاییان به شهرها را به دنبال داشته است. حاشیه‌نشینی شهرهای بزرگ یکی از عوارض این مهاجرت است که هزینه‌های بسیار سنگینی را بر جامعه و کشور تحمیل می‌کند. بررسی‌ها حاکی از آن است برخی از روستاهای کشور در اثر این‌گونه خشک‌سالی‌ها خالی از سکنه شده‌اند. وقوع پیاپی خشک‌سالی‌های شدید و بلندمدت به‌ویژه در مناطق حساس و شکننده، موجب زیان‌های شدید اقتصادی و اجتماعی می‌شود.

ادامه در صفحه ۱۷

جدول ۲۳۸۳ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- جزئی از هر عدد صحیح- معادل فارسی اخطاریه- حمله برنده ۲-... را باد می‌برد- امتحان ۳- مادر ورزش‌ها- بر هر درد بی‌درمان دوا است- اسمی دخترانه ۴- زمین‌ها و ساختمان‌های ملکی- تاریخ‌نگار- دستی ۵- صداهای موزون و خوشایند- قابل اجرا- دینداری ۶- یار عذرا- تشکر فرانسوی- سایبان چشم ۷- زیرک و سودجو- میوه تسکین رماتیسم- آموزشگاه هنری ۸- حالت عاطفی شخص- رسانه شنیداری ۹- برادر افراسیاب در شاهنامه- بالین- نوشیدنی گرم ۱۰- ماه دهم قمری- خورشید گرفتگی- ماه پیروزی انقلاب ۱۱- دستگاه تولید آب سرد برای سیستم‌های تهویه مطبوع- دردناک- اضطراب و نگرانی ۱۲- کاسه گردان- پایتخت مراکش- نامی دخترانه ۱۳- تکیه دادن- حافظه اصلی کامپیوتر- برج فرانسه ۱۴- لیگ فوتبال اسپانیا- نام گراهام بل ۱۵- از موتورهای جست‌وجوگر اینترنتی- کشوری در همسایگی مجارستان- صفت سرو.

عمودی:

۱- بزرگ‌ترین عضو درونی بدن- تخت پادشاهی- جرم حجمی ۲- لفظ ترکی کوه سبلان- بلندقامت - دوتا الف ۳- جای پا- فیلم جدید مجید مجیدی که به زندگی کودکی و نوجوانی پیامبر (ص) می‌پردازد ۴- خلق‌وخو- حالتی مخصوص زن باردار- صدای گربه ۵- مهد تمدن مغرب زمین- تغییر و دگرگونی- سنگریزه ۶- پرنده شناگر- سانسورچی- هیدراته ۷- دایه- محوطه روباز کشتی- بسیار، زیاد ۸- میوه پاییزی- بخیل- غیرقابل تجزیه- مادر عرب ۹- سزاوارتر- آیین‌ها- به هوش باش ۱۰- محل نمایش آثار هنری- شاعر اصفهانی- بدون حرکت ۱۱- چانه- داخل- قرارداد استعماری نفت ایران و انگلستان ۱۲- بی‌هوشی- دشمنی با دشمنان خدا- ارتفاع ۱۳- رمانی نوشته فریبا وفی، بانوی نویسنده ادبیات کشورمان- گرداگرد دهان ۱۴- ویتامین محلول در چربی- یک‌سوکننده الکترونیکی- بخشایشگر ۱۵- حسود- خرج- گویشی در غرب ایران.

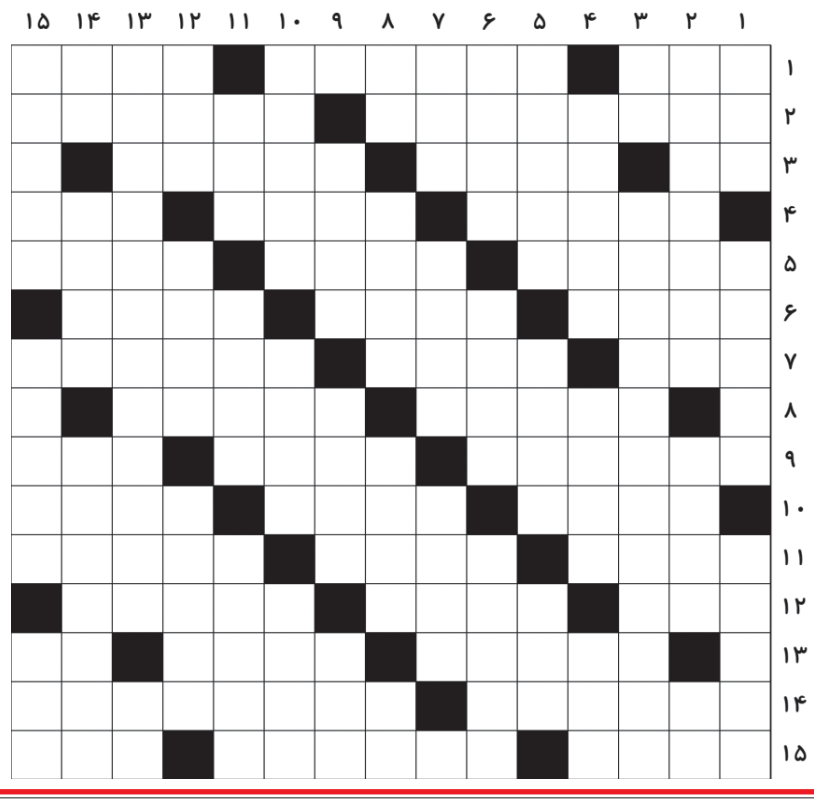

حل سودوکو سخت

۳	۴	۱	۸	۹	۵	۲	۷	۶
۸	۹	۷	۶	۲	۴	۳	۵	۱
۲	۵	۶	۳	۱	۷	۴	۸	۹
۷	۳	۹	۲	۴	۶	۵	۱	۸
۵	۶	۲	۱	۸	۹	۷	۳	۴
۱	۸	۴	۷	۵	۳	۶	۹	۲
۴	۱	۸	۵	۷	۲	۹	۶	۳
۶	۲	۵	۹	۳	۱	۸	۴	۷
۹	۷	۳	۴	۶	۸	۱	۲	۵

حل سودوکو ۱۳۷۹

۵	۲	۹	۱	۷	۴	۶	۸	۳
۱	۶	۴	۹	۳	۸	۵	۲	۷
۳	۷	۸	۶	۲	۵	۴	۱	۹
۲	۸	۶	۴	۹	۳	۷	۵	۱
۹	۳	۷	۵	۱	۶	۲	۴	۸
۴	۱	۵	۲	۸	۷	۹	۳	۶
۶	۵	۳	۸	۴	۹	۱	۷	۲
۸	۹	۱	۷	۵	۲	۳	۶	۴
۷	۴	۲	۳	۶	۱	۸	۹	۵

جدول ۲۳۸۲

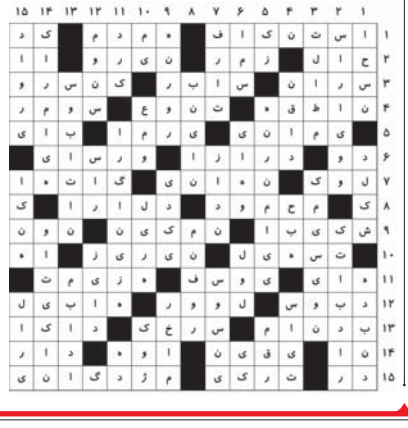

سودوکو سخت ۱۳۸۰

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۳						۵		۷
			۵	۱				۶
			۲	۷		۳		
۹	۵	۶	۷					
۸	۴							
۱	۳			۸			۴	
	۶	۹	۸	۵				
				۲	۱			
۲			۳	۴		۹		

سودوکو ۱۳۸۰

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

			۶	۵	۱	۴	۲	۷
	۶						۸	۵
				۳	۸	۹	۱	
۹			۸			۵	۳	۴
		۲	۹		۳	۶	۷	
۱	۴	۳	۵	۷				
			۱		۵		۴	۹
	۱				۹	۷	۶	
۸	۲			۶	۷			